Székesfehérvár XXV. évf. 251. 1918. Péntek dec. 13.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 hóra 2·50 K | 1 hóra 2·50 K
1 évre 30 K | 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Uj napszámosok

jelentkeztek munkára Budapesten. A szellemi munkásokhoz Nagy Endre iró felhivást intézett, hogy szervezkedjenek és szabad idejükben testi munkával keressék meg a kenyerüket. Tehát nem sportról, treningről van szó, hanem napszámos robotolásról. A középosztály öszszeroppanását mi sem jellemzi találóbban, mint az a tény, hogy birók, tanárok, főtisztviselők, őrzstisztek és a szellemi proletárok nagy tömege hallgatta Nagy Endre előadását s indítványára elhatározták, hogy a vasutaknál kirakodó munkát fognak végezni. Könnyebb fizikai munkára szellemi munkát végző nők vállalkoznak. A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének tisztviselői kara csoportosan jelentkezett munkára. Mi kalaplevéve állunk a szellemi proletárok munkátkereső csoportja előtt. Ez az intelligens osztály, mely oly sokat nélkülözött a hosszu háboru alatt, most nem bolsevikiskedik, nem hazong, hanem emberi méltóságának és fölényes erkölcsi erejének öntudatában: meg-több munkát vállal, dolgozik a közért és családjáért. Mennyire más kép ez, mint amelyet a városokban is láthatunk pl Buza Barna miniszter *munkára buzdító* plakátja előtt. Izmos fiatal emberek, fiatal katonarühás alakok olvassák a plakátot s az első öt sor olvasása után káromkodva jelentik ki, hogy „mi többet nem dolgozunk, dolgozzanak az urak!" — Ha ezeket a munkakerülőket nem fogják hamarosan dologra kényszeriteni, akkor az „urak" megszakadásig való munkája sem mentheti meg az országot az éhinségtől, csődtől és anarchiától. Igen, mi bizunk a dolgozó „urak"ban s a dolgozó munkásokban. A demokratikus Magyarországon ezentul csak az lehessen *úr*, aki dolgozik. De nem lesz béke ebben az országban mindaddig, amig a szellemi proletariatust el nem tüntetik; amig fenn áll az a látszólag igazságtalan helyzet, hogy aki napi 8 órát görnyed a hivatal irodaszála mellett s dolgozik szellemi munkát, ez raczásul — hogy kenyere legyen — kubikosnak, kirakodó napszámosnak-kénytelen elszegődni.

A magyar tisztviselői kar már sok keserü labdacsot nyelt le, sőt üres gyomrába más alig jutott; már szinte immunissá vált a keserüség iránt, mégis mérhetetlen keserüséget töltöttek el *Kunfi* miniszter amaz megdöbbentő kijelentésére, hogy a magyar tisztviselői karnak *koldus fedélközi utasként kell majd Amerikába kivándorolnia!?*

És most mélyen megilletődve látjuk, hogy ez a szellemi proletár csoport végkimerülésig kész dolgozni, de ki nem vándorol, mert szereti ezt a magyar földet, melyről azt vallotta, hogy „a nagy világon e kivül nincsen számodra hely"...

Igazságtalanság el nem ismerni, hogy a jövő osztály, főleg a kishivatalnokok ep ugy viselték a háboru terhét, mint a minősíthetlen dolgozó proletárok. Az itthonmaradt tisztviselő osztálynak kellett biztositani az alami és a társadalmi rendet. Az összes jótékonysági akciók a tisztviselő [illegible] meg. A kishivatalnok is a szájától s gyermekeitől vonta el a falatot, hogy segélyt nyujthasson a háboru nyomoruljainak.

És most *Kunfi* miniszter kiállítja számunkra a jegyet, melyel fedélközi utasként kivándorolhatnak Amerikába . . .

Hát ennek nem szabad megtörténnie!!

Hazánk szellemi proletárjait tisztességes megélhetéshez kell juttatni. Amiként a hazáért harczért földünivesnek földosztás jár — és ez kell, hogy megtegyen, ha bele szakad is a latifundiumosok némelyikének a szive — úgy a szellemi proletárokat emberséges fizetéshez kell juttatni, ha rámegy is a nagytőkések és hadimilliomosok uzsorakamattal harácsolt pénze. *Legyen szociális igazságszolgáltatás az egész vonalon*, vagy boruljon lángba és romba ez a rabszolgatartó nyomorult társadalmi rend, melyben lehetséges még mindig az, hogy a nagytőke: agyvelőt, vért és verejtéket követeljen szokott a pariáktól, akiket munkásul szegődtet és akiknek csak morzsákat dob táplálékul, mig a tőke csak az a gondo bántja, hogy a sajat zsirjába fuljon, vagy a pénzbőség őrültje legyen.

De mi nem akarunk vészmadarak lenni és elkeseredést belekuvikolni a borus lelkekbe. Mi bizunk a szebb jövőbe és azért az igazságosabb, szociálisabb szebb jövőért küzdünk.

A magyar értelmiségnek nem szabad sátorfát szedni és ötéves nyomoruság után koldusbotjával indulni bizonytalan utra, Amerika felé. — *Kunfi* csak azt mutatta be, hogy felelős helyről is lehet badarságot mondani. Ezt pedig felesleges volt bemutatni, mert már tudjuk abból a kirhedt: *„nem akarok többé katonát látni"* buta kijelentésből. —

Magyar *értelmiségi* polgár, Te itt maradsz!

Itthon keress uj hazát, kezdj uj életet, emeld fel vereitekes homlokod, a haza ad neked munkát és kenyeret. Intelligenciád és hazafiságod, nemzetfenntartó erőd tanusza volt az [illegible] Igaz, hogy összeszorultunk és szegények lettünk, de olyan nyomorult koldusok mégsem vagyunk, hogy ne lenne egy darab kenyerünk, melyből a szellemi munkásnak is jut. A magyar fajt sohasem szugorodik olyanny ra össze, hogy azoknak ne tudna kenyeret adni, akik a magyar köztársaság dolgozó munkásai akarnak maradni.

Csak még kis ideig türelem, kitartás; nemsokára pirkad a szebb jövő hajnala . . .

* * *

Még egyet: halljuk, hogy a hozzánk menskült tisztviselőket, szellemi proletárokat hallatlanul kiuzsorázzák Székesfehérvár piócái. A Nemzeti Tanács és a Hatóság tegyen meg sürgősen minden intézkedést, hogy a hozzánk menekültek zsárolói elretlentő büntetéssel lakoljanak. A menekülteknek pedig legyen olcsó vagy ingyen lakásuk és olcsó élelmezésük esetleg népkonyha-rendszer felállításával. Enyhitsük az otthonukból kiüzött testvéreinket. Ez legkevesebb amit értük tehetünk.

Hajós.

A hitelszövetek szerepe a birtokreformnál.

A kisemberek csak akkor lesznek bizalommal a birtokreform végrehajtása iránt ha azt helyben az ő maguk által alakitott, az ő közreműködésükkel, teljesen demokratikus elvek alapján működő hitelszövetkezeti szervek végzik. Az államra nézve is ez a legcélszerübb megoldás, mert ez a szervezet már két évtizede kifogástalanul működik. Horvát-Szlavonország leszámitásával is 600.000 taggal működik 6200 községben 2300 hitelszövetkezettel. Ez a szervezet a szomszédos községek bevonásával s egyes helyeken akár napok alatt felállitható szövetkezetekkel a további szükséghez képest gyorsan ki is terjeszthető. Az állam szempontjából azért is célszerü e szervezet felhasználása, mert központja egyrészről az állam ellenőrzése alatt áll, másrészről feltétlenül birja a falvak bizalmát és a falusi szervekkel való együttműködésre be van rendezve.

A helybeli hitelszövetkezet már az első megállapodásokat létesithetne a vevő és eladó között a Központ jogi és pénzügyi irányitása mellett. Képviselné a vevőket a helyi bizottságban. A becslésnél a kisgazda szempontjainak érvényesitésével tehet igen jó szolgálatokat, valamint helyi ismeretével, az érdekelt egyének ismeretével és gazdasági szakismeretével. A hitelszövetkezet gondoskodnék az uj birtokos házépitési és felszerelési hitelszükségletéről, végezné a járadékok beszedését és a rendkivüli megváltások kereszttülvezetését. Gondoskodnék a termelési eszközök, nemesitett vetőmag, műtrágya, gazdasági gépek, fűtőanyag közös beszerzéséről és ehhez személyi hiteleket nyujtana.

A hitelszövetkezetek ismerik minden egyes falubeli vagyoni viszonyait, tudják, mennyi készpénze, és hadikölcsönkötvénye van. Ennek folytán könnyen — megállapithatnák, hogy, ki mennyi készpénz

vagy hadikölcsön-kötvényelfizetést tartozik tenni.

Az ilyen befizetést az OKH-val számolnák el. A földváltási alap kezelését a hitelszövetkezetek központjának kellene ellátnia. Ezt a lebonyolítás simasága is megkívánja, mert a hitelszövetkezeti hálózat teknikai okokból sem működhetik idegen intézet szolgálatában. A birtokreform műveletének végrehajtása mindenesetre egy okkal több lenne az Országos Központi Hitelszövetkezetnek, Altruista banknak és a Kisbirtokosok Földhitelintézetének egyesítésére. Helytelen lenne azonban a Pénzintézeti központnak e műveletel való megbízást az ellen a falvak szétaprózottsága tiltakoznának élesen, hogy a Pénzintézeti Központ az érdekükben végrehajtott nagy reformot oly célból vegye kezébe, hogy annak kapcsán foglalkoztassa, vagy épen üzlethez juttassa a vidéki pénzintézeteket.

Fényes László megálljt kiált!

Magyarország és Német-Ausztria között egy gazdasági szerződés jött létre, amelynek tartalma a következő:

Ez év december 31-ig Magyarország kötelezte magát 40.000 juh, 5000 vágómarha, 1000 ló, 500 vagon gabona, továbbá, 300 vagon burgonya szállitására s kilátásba helyezi, hogy amennyiben a Németausztrák kormány megfelelő munkaerőt rendel, további burgonyaszállitásokra is hajlandó. Magyarország ennek fejében Német-Ausztriától textiláruf, bőrt, fémeket vegyiszereket és papirost kap, szintén ez év december 31-ig terjedő szállitási kötelezettséggel.

Erre Fényes László, aki államtitkári minőségben mégis csak hozzátartozik a mai kormányhoz is, akinek sok része van a forradalom sikerésen, ez az államférfi most szörnyülködve hördül fel a kormány eme cselekedetére és imigyen tiltakozik:

„Ma reggelreazt a megdöbbentő hirt olvasom, hogy a magyar népköztársaság Ausztriába bizonyos élelmiszer, még pedig állat, liszt és zsir szállitására kötelezte magát. Lelkiismeretem pillanatig nem tudna nyugodt lenni, ha óvást nem emelnék ez ellen.

Senki sem tagadhatja, hogy addig van lehetősége a rend fenntartásának, amig élelem van. Ma, amikor leggazdagabb kamránkat, a Bácskát a szerbek elfoglalták, az erdélyi jó termést a románok szedik szét, ellenben a nem termő vidékekre mindenütt a magyar kormánytol követelnek élelmiszert, tehát amikor a magyar kormány nem lehet abban a helyzetben hogy tudja l mennyi élelmianyagunk van mennyire fogunk a jövőben számithatni, de meg hogy mennyit kell a saját lakosságunk élelmezésére forditani, akkor a magyar kormány nem ötezer vágómarhát, sem negyvenezer juhot és ötszáz vagon gabonát és nem tudom hány száz vagon burgonyát nem adhat át ma Ausztriának, hanem egy darab állatot és egy szem buzát vagy burgonyát sem. Ki lesz a felelős azért, ha tavaszszal ez a mennyiség a magyar nép szája elől hiányozni fog s nem tudjuk odaadni? Gondoljanak a vetőmagszükségletre, amelynek hiánya a forradalom minden vivmányát a magyar népköztársaság rendjét esztendőre lehetetlenné tenné, mert abban az agrárországban, amely nem termette meg azt, ami neki szükséges, abban az ország [illegible] uralkodik.

Az uj Magyarország.

A forradalmi átalakulás a polgári társadalmat meglehetős homályba állította. Nem látja tisztán a forradalmi mozgalom végső célját, nincs tisztában a maga sorsával és azzal, hogy a változott viszonyok között miként kell elhelyezkednie.

A forradalom még nem ért véget, mert eddig csak egy uj berendezkedés irányelveit tetemtette meg, míg a részletek megvalósításának módjai és lehetőségei korántsem állanak előttünk világosan. Egy azonban eddig is kétségtelenül megállapitható és ez az, hogy a forradalom legelső célja és eszméje a monarchiának mint katonai államnak megdöntése [illegible] eddig egy oly államformának kiépítése, amely a munka tiraman alapul. Igy fingolt fel a szüz forradalmi gondolkodás milliók lelkében és ha ehhez a gondolathoz hivek maradunk, akkor most a népies munkaállam megvalósitásnak kell következni.

A most érvényesült világnézlet szerint a régi Magyarországot a katonai állam szervezte meg, még pedig megszervezte a hatalomban lévők védelmére és javára. A karhatalom a jogrendet védte, a jogrend a felső osztályok gazdasági és társadalmi érdekeihez idomult. Legtöbb érdek a fejedelem érdeke volt: legkisebb érdek a dolgozó nép érdeke volt. A néperő a hatalmi szervezetet s az ebbe beleilleszkedő nagytőkét szolgálta; önmagát legkevésbé. Aranyat követelt a hatalmi szervezet fenntartása. A tőke ezüstöt kapott. A munka vasat. Igy festett a tegnapi Magyarország.

Mi a célja tehát az uj kialakulásnak?

Az, hogy a munkáé legyen az arany, a jog és a hatalom. Katonai és hatalmi állam helyett a népérdek népies munkaállamot akar. Fejedelemről nem akar tudni, mert ez a saját céljaira rengeteg erőt és vagyont áldoz s a néptömegeket tőlük távolálló érdekek szolgálatára kényszeriti. Hadsereget se kiván többé, mert jól tudja, hogy azé a hatalom akinek kard van a kezében. A föld és tőketulajdont a munkaállam demokratizálni és korlátozni akarja. A szocialista állam tovább megy: ez a földet és a tőkét társadalmivá teszi s a magántulajdont csupán az elhasználható dolgokra szoritja. A két irányzat mérkőzik, azonban a szociáldemokrata párt egyelőre nem erőszakolja a kérdést, mert tekintettel van a földtulajdonjoghoz ragaszkodó kisgazdákra és a mezőgazdasági népre.

A munkaállam azoknak az intézményeinek a fejlesztésére tér át, amelyek a dolgozó nép érdekeit szolgálják, ilyenek kétségtelen a közlekedés: vasut, hajó közut, az egészség és oktatásügy és a munkásbiztositás. Elsősorban ezekre a népjóléti intézményekre forditja az állami jövedelmet s kevesebb sulyt vett a vagyoni érdekből vezetett közigazgatásra és egyszolgálatásra: a diplomáciára és a hadsereg költségeit pedig megtakaritja.

A munkaállam programmja régi, bár ennek megvalósitása eszmei tisztaságban sohasem [illegible] a népies munkaállam másként, csak úgy, mint átmeneti alakzat. A nemzetközi szociáldemokrácia célja a szocialista állam megteremtéses ha volt ereje ahhoz, hogy megdöntse a régi alapokat, nem fog nyugodhatni, addig míg célját el nem éri. Végső célja azonban nem tisztán hiszen maga a szocializmus is eszmei forrongásban él, tanait fejleszti, feladatait továbbtolja. A társadalmi berendezkedésnek különféle elméletei lázasan mérkőznek s nem lehet tudni, milyen irányzat kerül ki győztesen és meddig tarthatja uralmát.

Most egyelőre a népies munkaállam küszöbéhez jutottunk. A polgári társadalomnak s az országnak most az a legfontosabb érdeke, hogy az uj államnak a népjólétet szolgáló, lehetőleg szilárd berendezést adjon és a további eseményeket a békés fejlődés utjára terelje.

Legyen vége

most már a minden emberi érzésből kivetkőzött lelketlen kufárok ragadozó garázdálkodásinak. A magyar népkormánynak nem szabad tovább megtürnie azokat a szégyenletes és felháborító állapotokat, hogy a negyéves háboru szenvedéseit szaltteljesen lerongyolódott dolgozó milliók — nehány ezren, akik kalmáremberek konvencióvére, szabad zsákmányoltat pláiául odadobassanak.

Nem szabad megtűrni azokat a teljesen indokolatlan, gyalázatos árakat, melyeket nehány Shylock a nagyközönség gyakába sóz azért, hogy a föld poraig sujtott nincstelen polgárságból kizsarolja magának a dolgtalan here élethez szükséges szazeriket.

Nem szabad megtűrni, hogy bécsebeli silány árut, harom-négy koronás textil cikkeket, kettő és háromszaz koronával fizettessenek meg az ártatlan a világ gúnyszacadjának közepette.

De terrorizáljuk az összes kereskedőket, mert lehet, hogy sok becsületesen dolgozó megkárosítunk a kényszer olcsóárusitással. *Fordítsunk a kormányhoz!!*

A magyar kereskedelmi kormány legelső teendője legyen azért, egységes, a békére való átmeneti, *legmagasabb* árakat megállapitani, miket nem lehet kijátszani, a kereskedő szabályszerű számlával igazolja a hatóság előtt, mennyiért vette az árut. A gyárosnak és a nagykereskedőnek pedig maga a miniszter állitsa fel az igazság és méltányosság elvén épült tarifát. Keptelenség, hogy a magyar kis- és középosztály ezer koronákat fizessen olyan ötöny ruhaért, mely a legjobb esetben hetven koronákat ér meg. Nem szabad tűrnie a magyar népkormánynak, hogy hullafosztogatók és [illegible] hősöknek diadalmi terét a nélkülöző kisoszztály ok ujabb sirja felett. Irgalmatlanul szét kell ütni közöttük és a forradalom ellenségeiként kezelni, mint közönséges árulókat. A letűnt „lovagló-ostor rendszer" selyemkeztyűs kézzel bánt velük. Szabadjára eresztette reánk. A köztársasági népkormány az egész országot a legnagyobb halára fogja kötelezni — ha itt is rendet teremt és alaposan megfékezi az illegitim vagyonosodás latorjait. A békekötés előtti időt is használja fel sürgősen arra, kogy a különböző semleges ententebeli államokból hozasson be ruhát fehérneműt, cipőt és élelmiszert. S mindazokat a cikkeket, melyekre nekünk mondhatatlanul szükség van. Ha Svájcból sikerülne nekünk nehány kocsirakomány női ruhakelmét behozni — a jelenlegi kettőszázkoronás méterenkénti ár egy óra alatt tiz koronára esne. Az ország belső békéje, a közrend, a nyugalom és fegyelem, mind-mind, ettől a helyes megoldástól függnek.

De legyen vége most már az ácsorgásnak is! A pezsgőző hercegek és dőzsölő tőkések kormányainak mindenesetre épüle-

tes látványt lehetett látni, mikor a frontok hőseinek asszonyai négy és ötszázas sorokban szopós gyermekükkel karjukon fél- és egész napokon át álltak az élelmiszerkiosztók előtt, miközben nekik waggonszám vitték a szenet, kocsiszám a zsirt, a fehér lisztet és a finom élelmet.

Megnyugvással látjuk a kormány tagjai között a nép fiait. Azokat, akik maguk tudják, mit tesz az nélkülözni, didergve éhezni. Okos és céltudatos intézkedéssel, helyes élelmezési politikával szüntesse be ezeket a lehetetlen, tarthatatlan állapotokat Semmi se emlékeztessen bennünket többé a letünt autokrata lovaglóostor rendszerre. Szünjön meg az átkozott ácsorgás. A mi szenvedő hősi asszonyainknak ez az akaratnélküli csuf martyriuma: hozassanak be sürgősen és bármi áron megfelelő élelmiszerkészleteket.

De legyen vége a „központok“-nak is. Soha nem utált még magyar ember jobban egy intézményt, mint a „háborus központokat.“ Első sorban a haditerménynek megnevezett fosztogató szövetkezetet. Tegye rá a népkormány erre is a kezét, A sok-sok milliós törvénytelen hasznot foglalja le és juttassa a háboru szerencsétlen áldozatainak, a rokkant hősöknek és az elesettek hozzátartozóinak.

Legyen vége és szünjön meg minden — a mi bennünket a négyéves embermészárlásra és az évszázados rabságunkra emlékeztet.

Benedek Rezső.

HIREK.

— **Karácsonyi vásár.** A Keresztény Nők Szövetsége vasárnap virág, játék és aprósagvásárt rendez. — A sátrak a szeminárium folyosóin lesznek felállitva. A vásár tart 2—5 óráig. Belépődij a vásárra személyenkint 50 fillér. A vásárt 5 órakor előadás fejezi be, melyet Mátrai Rudolf és Schlachta Margit missiós nővér tartanak. A két előadás között Klökner Sárika és Pangl Mariska hegedü duettet adnak elő zongorakisérettel; Szauer Lulu és Steszák Juliska költeményeket szavalnak. Az előadásra férfivendégeket is szivesen látnak.

— **A propaganda bizottságról** sokat hallottunk. Tegnap sürgönyt küldött a N. T. helyi bizottságának, amelyben kérdezi, hogyan állunk a közrenddel, a munkát szeretik-e és bevonult-e az öt fiatal korosztály katonának. Ha nem, majd küld megbizottakat Fehérvárra és a megyébe *rendet csinálni.* A N. T. visszatelegrafált, hogy itt rend van és a kiküldöttek mellőzését kéri. A vita folyamán kiderült, hogy a propaganda bizottaág többet árt, mint használ a rendnek. A szociáldemokraták egyik vezérének állitása szerint keddi számunkban a *polgárdiak felvilágositása* cimén közölt szociáldemokrata felsülés hősei is propagandisták voltak. A propaganda bizottság működéséből mi csak annyit tudunk, hogy kiküldöttei a szociáldemokratáknak és a radikalisoknak szeretnének propagandát csinálni. Miért adnak ilyen célra államtitkár által aláirt *nyilt parancsot*, amely tulajdonosát még a mozdonyon való utazásra is jogositja? És karhatalmat is igénybe vehet, fegyvert is viselhet. Mórickának késtadnak Nem félnek, hogy kárt tesz magában? Azt irja meg a N. T. a propaganda bizottságnak, hogy spóroljanak egy kicsit odafenn a pénzzel és ne küldjenek nekünk több propaganda lovagot. Vagy azért kell kiküldöu, hogy többen legyenek a helybeli radikális pártban?

(a. n.)

— **Uj városi számvevő.** A kormánybiztos *Katona Józsefet*, a fiatal tisztviselői gárda egyik szimpatikus szorgalmas tagját a IX. fizetési osztályba városi számvevővé nevezte ki.

— **Szervezkednek.** A szociáldemokraták tegnap elszólták magukat, hogy a Nemzeti Tanacs igazolványaival ellátva a *rend csinalás* mellett erősen szervezkedtek pártjuk érdekében. Beszerveztek 23 községet. A N. T. nem szociáldemokrata tagjai ezen méltatlankodtak. Miért? Csak nem gondolták, hogy a szocialisták majd a Károlyi pártba szervezik a polgárságot! A szociáldemokrata párt titkara azonban megnyugtatta a kedélyeket, hogy csak azokat az elemeket szervezték be, akik elégedetlenék voltak a mai társadalmi renddel, Azok is mihelyt a szakszervezet megalakult, elégedettekké váltak. A megye 23 községében már boldog a magyar, legalább a szocialisták azt hiszik.

— **A város közellátási ügyosztálya** ma küldött rendőri kézbesitőt Czenkre, hogy a falu község részére szükséges 3 és fél waggon cukrot hozzák el.
— A közélelmezési miniszteriumból az ellátatlanok lisztszükségletére 17 waggon liszt érkezett. A közélelmezési ügyosztály Csákvárról fuvarosokkal hozat még 4 waggon lisztet, mert a minisztérium által küldött liszt nem fedezi a város 1 hónapi szükségletét.

— **Ruha a szegényeknek.** A N. T. megbizásából, népruházati cikkek beszerzése végett Kelemen Béla és Kövesdi Miksa Budapestre utaznak az országos népruházati központhoz. A ruhabeszerzés ügyének elintézését a N. T. sürgősen igyekszik megvalósitani, hogy a szegény ruhátlan nép ne rongyokban járja a telet.

— **A szegények fáját** nagyon lassan szállitják be, pedig közeledik a Karácsony és a városi gazdasági hivatal addig szeretne fát juttatni minden háboruból visszatért katonának és hadiözvegynek. Akik vállalkoznak a fa beszállitására és 4 kocsival fuvaroznak: ingyen kapnak fél kocsi fát. Aki a jótékonyság mellett még tüzélő anyagra is szert akar tenni, az jelentkezzék a városi gazdasági hivatalban.

— **Mese a gerincről.** Érdekes divat járja mostanában a független Magyarországon. Ez a divat abban áll, hogy egy-egy szociáldemokrata fiatal ur elfüttyenti magát, hogy: emberek, veszélyben a haza; csak ugy tudjuk megmenteni, ha Magyarország minden kétlábu tollatlan állata belép a szociáldemokrata pártba! Némely helyen sikerül ez a kis stikli s a kaputos, zubbonyos és szoknyás emberek az első szóra bedülnek. Másutt nem megy ilyen simán a dolog. Például a soproni közalkalmazottakat is megpróbálták beszervezni a demokraták közé. Ám ezek az emberek olyanformán gondolkoztak, hogy ez esetben *„fehér rabszolgák lennének“* s azért a szervező mozgalom vezetője azt inditványozta, hogy *„a közalkalmazottak testületileg ne kössék le magukat semmiféle pártnak.“* Az elnök helyeselte az osztályharcot, de ajánlotta, hogy szakszervezette ne alakuljanak meg, *„mert ez máris lekötöttséget jelent a szociáldemokrata párt iránt.“* Neki pedig az a meggyőződése, hogy *„ha belépnének a szociáldemokrata pártba, a jelenlevők 75 százaleka elhagyná a termet. A póstások is csak ugy léptek be a szociáldemokrata pártba, hogy máig sem tudják, miként kerültek oda.“* A gyülés egyhangulag a belépés ellen foglalt állást. — Az országos jegyzőgyülésen szóbakerült a szatmármegyei Jegyző Tanács felhivása, hogy az egész jegyzői kar lépjen be a szociáldemokrata partba. A forradalom kitörése óta vérben, vagyonban, legtöbbet szenvedett, a maga és családja létérdekeiben, alapjában megtámadott testület kongresszusa előadó inditványa alapján *nem is tárgyalta ezt a felhivást.* — Ugy látszik, vannak még Magyarországon emberek, kik lelkiismereti és politikai elveikkel nem tartják összeegyeztethetőnek, hogy szavukkal, pénzükkel, tekintélyükkel belső meggyőződésük ellenére támogassák a ma nagyon hangos demokraták táborát. Ez a mese a gerincről.

— **Halálozás.** Marschall Nándorné szül. Stermecky Irén f. hó 12-én d. e. 10 órakor élete 28 évében meghalt, spanyolbetegségben. Temetése 14-én szombaton d. u. 3 órakor lesz a Szentháromság temető halottasházából.

— **Csatlakozás a függetlenségi párthoz** A keresztény nők szövetsege keddi választmanyi ülésén kimondótta a csatlakozást a 48 as függetlenségi párthoz és a küszöbön levő választásnál felajánlotta a pártnak szolgálatait.

— **Kiskertek kiosztása.** Ismeretes olvasóink előtt, hogy a Székesfehérvári Hitelszövetkezet igazgatósága a földnélkül való szegény emberek, különösen a hadi özvegyek segélyezése céljából a varostól több kisebb-nagyobb földterületet vett bérbe amit azután 2—400 négyszögméteres darabokban kiskertekül osztott szét. A szövetkezet ezt az áldásos munkáját — mint értesülünk — továbbra is folytatja, sőt a tavasszal még fokozza is. A város közgyülése ugyanis Kovács A. Sándor tb. tanácsos előterjesztésére kimondotta, hogy a már kiadottakon felül még kb. 80,000 négyszögöl területet felajánl a kiskertek céljaira, ugyhogy ekként a tavasszal már közel 2000 családnak jut kiskert. Ebben az ügyben a szövetkezet igazgatója vasárnap d. e. 10 órara a Távirda u. 6. sz. a. egyesületi ház nagytermében értekezletre hivja az érdekelteket, megjegyezvén, hogy a tavalyi kiskerteseknek is ujból kell jelentkezniök. Kis kertet mindenki kaphat; de a rokkantaknak, hadiözvegyeknek természetesen elsőbbségük van.

— **Riadócsapatok.** A magyar hadügyminiszter elhatározta, hogy a belső nyugalom biztositására a behivott öt korosztály mellett ugynevezett riadócsapatokat szervez. Az öt korosztály behivasa felelőtlen emberek gáncsoskodása ellenére is igen szépen sikerült és ily módon a most szervezendő riadócsapatokkal az antantállamok előtt is dokumentálni fogjuk, hogy a magyar népköztársaság máris megfelelő erővel rendelkezik a belső rend fenntartására. A riadócsapatok kizárólag önként jelentkezőkből alakulnak, olyanokból, akiket tisztán hazafias lelkesedésük visz a népköztársaság szolgálatába. A csapatok ép oly szervezetet kapnak. mint a most behivott öt korosztály. A jelentkezőket megrostálják és a tisztek közül is csak azokat osztják be, akik a népköztársaság megbizható hivei. A belépésnél mindenki becsületszóval és kézfogással kötelezi magát arra, hogy a béketárgyalások befejezése után még egy hónapig szolgál. A katonák illetéke ugyanaz mint amit az öt korosztály katonái kapnak. Családtagjaikról a kormány gondoskodik. Azon jelentkezőket, akiknek fegyverük és egyéb katonai felszerelésük van, felhivja a kormány, hogy felszerelésüket is hozzák magukkal. Gondoskodás történik arról is, hogy azok, akik a riadóalakulatoknál kötelességük megfelelő teljesitésével kitüntetik magukat, méltó elismerésben részesüljenek.

— **Nyilatkozat.** Arról értesültem, hogy a városban oly hireket terjesztenek rólam, mintha vagyontalansági bizonyitványt szereztem és azzal bevásárlást eszközöltem volna. Ezen híresztéléssel szemben kijelentem, hogy az rosszhiszemü hazug rágalom.
Dr. Holly Géza.

— **A bolseviki gazdaságpolitika következményei.** A Bank Archiv, cimü közgazdasági folyóirat cikket közöl az orosz közgazdaságnák a bolsevizmus miatt történt fölbomlásáról. A cikk szerzője szerint, aki svájci ember és hoszszabb ideig volt a moszkvai orosz népbanknál, a bankjegyforgalom a háboru előtt 4, 4 es fél rubel volt, amelynek csaknem 98 százalékára meg volt a fedezet. A mult év októberében a bankjegyforgalom 46 milliárd rubelre emelkedett, amelynek csak 21 százalékára volt fedezet. Az idén október közepén 179 milliárd rubel volt Oroszország bankjegyforgalma, amelyből 133 milliárdot a bolsevista kormány bocsájtott ki. Az aranyfedezet legfeljebb 2 százalék lehetett. — A Deutsche Allgemeine Zeitung megjegyzi ehhez: Ezek a számok mutatják, milyen helyzetet teremtett alig egy esztendő alatt a bolsevista uralom Oroszországban. Ez a sors vár miránk is, ha a mostani kormány nem lép föl erélyesen azzal a veszedelemmel szemben amelyet egy fantaszta kisebbségi csoport akar a Németbirodalomban fölidézni.

— A Földmives-Szövet ég városrészenkénti választmányainak megalakítását a következő sorrendben tartja:

Felsőváros első és második kerület pénteken december 13-án este 6 órakor a felsővárosi Kath. Körben.

Palotaváros pénteken este 5 órakor a Szömörce utcai iskolában.

Ováros pénteken este fél 6 órakor a Széchenyi utcai iskolában.

Viziváros szombaton dec. 14. este fél 6 órakor a Rákóczy utcai iskolában.

Az Elnökség ezuton kéri fel a Szövetség tagjait s azokat akik a Szövetségbe akarnak belépni, hogy a gyülésen pontosan megjelenjenek.

— **Jótékonyság.** Hercog Sándor vasuti vendeglős a Nemzeti Tanácsnak bejelentette, hogy azoknak a szegény sanyorbetegeknek, akik orvosi igazolványt visznek: hajlandó egy liter óbort 4 koronáért adni. A szegénysorsu betegeknek naponta egy liter hu-levest ingyen szivesen ad.

— **Hadisegélyezetek figyelmébe.** A városi segélypénztár ezuton értesiti a hadisegélyezetteket, rokkantakat és hadiözvegyekei, kik decemberi segélyüket még nem vették fel, hogy részükre szombaton, 14 én délelőtt 8—11. óráig pótfizetést tart. Decemberben több fizetési nap nem lesz.

— **Halálbüntetés az uzsorásokra.** Müncheni távirat szerint a városi tanács arra kérte a nemzeti tanácsot, hogy az uzsorára halálbüntetést hozzon.

— **Itt az idő,** az előfizetések megújításának s az ujságok megrendelésének ideje! Kérve kérjük keresztény testvéreinket, intézkedjenek, hogy házukba keresztény lapok járjanak.

Nagy keresztény napilap az Alkotmány, Budapest, Szentkirályi utca 28. Ára negyedévre 22 K.

Eleven, minden dolgunk, bátven tudosító, a keresztény magyarság érdekelt védő napilap az Ujlap. Bpest, Szentkirályi-u. 30. Negyedévre 9 kor.

Társadalmi és tudományos szemlénk a kéthetenként gazdag tartalommal megjelenő Magyar Kultura. Bpest, Horánszky-utca 20. Ára egész éve 30 kor.

Ajánljuk az ujabban különösen jól szerkesztett s hetenkénti bekopogtató, vigaszt és megnyugvást s megerősödést hozó A Szív cimü hitbuzgalmi ujságot. Bpest, Verospálné-utca 24. Egész évre 10 K. Városunkban is több helyen kapható példányonként 20 fillérért.

A Központi Sajtóválat agitációs lapja az eleven és szókimondó **A Sajtó.** Bpest, Barosss-utca 34. — Egész évre 2 kor.

— **Dr. Pajzs szanatórium Székesfehérvár, sebészeti és belbetegeknek. — Röntgen, Zander intézet. Villanyos és szénsavas fürdő. Orvosi vegyi laboratorium, bakterológiai és vérvizsgálat.**

— **Bojtorján hajszesz** nagyonbevált hajápoló, erösiti a haj gyökereit s szünteti a korpa képződést. Egy üveg ára 6 korona. — **Szüts Róbert** gyógyszertárában. Károly király-tér.

Köhögés ellen kitünően bevált háziszer; a Störk pasztilla. Egy doboz ára 2 korona Szüts Róbert gyógyszertárában.

Szinház.

A románc tegnapi felujitásán különösen Lulu tünt ki, de jók voltak a többi szereplők is s az előadás a jobbak közé sorozható.

Heti müsor:

Péntek: Hejehuja báró.
Szombat: d. u. Hotel Imperial.
este: A táncos grófnő.
Vasárnap: d. u. A kórista lány.
este: A táncos grófnő.

Mozi.

Az Apolló igazgatósága közli:

Fantomas kastélya: Fantómas, [illegible] detektiv, melyet a kitünő [illegible] Erich Kaiser Titz alakít, ezuttal olyan [illegible]ros bünügyi nyomozás [illegible]ez, amely egy pillanatra sem csökkenti a néző figyelmet és érdeklődést. A detektivfilm értékét fokozza, hogy pázar fennyel van kiállitva, és a sselekmény festői szépségü tájakon játszódik. A filmet pénteken, szombaton és vasárnap mutatja be az Apolló szinház rendes helyárak mellett. Köznapokon egy előadás, este 6 órakor, vasárnap két előadás 5 és 7 órakor.

Társszerkesztő: ALAPI NANDOR.
Kiadó tulajdonos:
SZ.-FEHÉRVÁRI EGYHÁZMEGYE.

12780 1918.

Hatósági hirdetmény.

A földmüvelésügyi miniszter alábbi felhivását tudomásulvétel és alkalmazkodás végett közlöm.

Székesfehérvár, 1918 dec. 9.

Dr. Kerekes Lajos

KATONÁK!

A háborunak vége. Csak annyi katona marad, amennyi a rend őrzésére szükséges. A többi hazamegy.

Örüljetek a viszontlátásnak. Pihenjétek ki magatokat egy pár napig. De csak egy pár napig. Azután fogjon munkához mindenki. Dolgozzunk, mert meghalunk éhen. Elvész az országunk, ha nem dolgozunk.

Lesz munkája, keresete, kenyere minden embernek. De csak annak, aki dolgozni akar.

Aki még munka nélkül van, menjen a községi elöljárósághoz és igen rövid idö alatt kap munkát.

Ötödfél szörnyü esztendön át küzdöttetek és véreztetek másokért, a hatalmasokért. Most dolgozzatok magatokért a magatok javára.

Mindenki dolgozzék. Senkise éljen munkanélkül ebben az országban!

Aki nem dolgozik, az ne is egyék!

Gondoskodni fogunk, hogy ugy legyen. Gondoskodni fogunk, hogy kénytelen legyen dolgozni mindenki, a legnagyobb urtól a legszegényebb emberig. Aki nem dolgozik, az pusztuljon az országból.

Emberek! A répa krumpli nincs feszdve, a kukorica nincs betörve, a föld-k vetetlenek. Álljon munkába mindenki! Dolgozzunk, mert éhen pusztulunk!

A kormány földhöz fogja juttatni a földmives népet. Marhozzá fogott ehhez s a jövő évben már véghez is viszi. Jut föld a nép legnagyobb részének.

De addig is élnünk kell. S ha nem lesz mit enni, meghalunk éhen. Dolgozni kell, szántani, vetni, boronálni.

Aki most nem dolgozik, az ellsére juttatja önmagát is, a családját is, a hazáját is.

Aki most nem dolgozik az nem érdemli a földet. Az nem fog föld et kapni. Mert a földet csak az érdemli meg, aki szereti és dolgozik rajta.

A községi elöljáróságok összeirják azokat, akik most hazatérve nem jelentkeznek munkára, nem állnak munkába és hosszabb időn át nem dolgoznek.

E-ek ki lesznek zárva a földosztásból.

Mert mi azt akarjuk, hogy a föld azé legyen, aki megmüveli. Aki nem akarja müvelni, az ne kapjon belőle.

Emberek! Álljunk munkába! Dolgozzunk, hogy kenyerünk legyen. Dolgozzunk, hogy a szülőink, testvéreink, gyermekeink éhen ne haljanak!

Budapest, 1918 nov. 20.

Buza Barna s. k.
földmivelési miniszter.

Bokor s. k.
[illegible]

APRÓHIRDETÉSEK.

Ujságelárusitók felvétetnek a kiadóhivatalban.

Akácvirag- és lepesmez kisnyben is kapható Polermann méhészet, Pálya-utca 28.

Felsokirályson 2. számu ház szabadkézből eladó. Tudakozódni lehet Csorda-utca 2.

Egy mindenes felvetetik: Szlatkovszky, selyemiestőnél, Megyeház-utca.

Kifütofiuk felvétetnek Knazovitzky divatáruházban.

Eladó ház Manó János-utca 5. sz. a. Bővebb felvilágositás nyerhető az eladó házzal és Szt. István-utca 1. sz. a. reggel 8 és délután 2 óra tájban.

Háztartási munkára tatalegészséges leány keresteik a fővárosba három tagu uri családhoz, jó banásmód biztositattik. Ajánlatokat a kiadó tovébbit.

Vendéglő házzal együtt eladó Széchenyi-utca 84.

Egy tanulófiu és mindenes leány felvetetik Reffel Géza cipőüzletében, Kossuth utca.

Tanár megtanoktatást vállal. Cím a kiadóban.

Kocsis keresteik teljes ellátás mellett. Tudakozódni lehet id a kiadóhivatalban.

Apolló-szinház.

Péntek, szombat, vasárnap, december 13, 14 és 15-én.

FAUTOMAS KASTÉLYA.

Detektiv-történet 4 felvonásban

Fantóm: Erich Kaiser Titz.

Kiegészitő müsor.

Egy előadás este 6 órakor.
Vasárnap 5 és 7 órakor.
Rendes helyárak.

Uránia-szinház

Péntek, szombat, vasárnap, december 13, 14 és 15-én:

HESPERIA hercegnő

!! idei II. filmje !!

ASZSZONY SZESZÉLY

Káprázatos pompa, remek kerti ünnepélyek, főuri dráma 5 felv.

Remek pótműsor!

Egy előadás este 7 órakor.
Vasárnap 5 és 7 órakor.
Rendes helyárak.

Nyomta Egyházmegyei Könyvnyomda Székesfehérvár.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.

12840 1918. szám.

Hatósági hirdetmény.

Értesitem a város közönségét, hogy a folyó évi december hó 10-ére kiküzött időközi biztositási egyválasztás a magyar belügyminiszter távirati rendelete alapján kiadott 166-ros számu kormánybiztosi leirat értelmében elmarad.

Székesfehérvárott, 1918. évi december hó 11-én.

Dr. Kerekes Lajos sk.
polgármester helyettes.

Székesfehérvár szab. kir. város rendőrkapitányától

7813. 1918. fk. sz.

HIRDETMÉNY.

A magyar kormány évi 2400 kor. fizetés, 400 kor. pótdij, 175 kor. 62 fillér egyenruházati átalány, 1900 kor. háborus segély, továbbá családi pótlék és törvényszerü lakáspénz, vagy természetbeni lakással járó határrendőrtiszti állásokra pályázatot hirdet.

Ezen állásokra csupán teljesen megbizható és fegyverszolgálatra alkalmas, irni, olvasni tudó, katonaviselt egészséges, 40 évet tul nem haladott magyar állampolgárok vehetők fel.

A határrendőrségről szóló törvény végrehajtási utasitás 6. §-ának 4, bekezdése értelmében a határrendőrnek köte-